

FOAMENIT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS

TELEFON NÚM. 168

ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 59

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.

Fora. . . 4'50 trimestre.

Estranger. . . 9'—

Número solt 5 cèntims

Reus, diumenge 10 de Març de 1918

magatzem de teixits i novetats
((EL INDO))

Llovera, 18

Gran assortit en totes les seccions

PREUS LIMITATS

L'actualitat política

Declaracions d'En Cambó

El «leader» dels regionalistes ha fet les següents interessants declaracions respecte al moment actual, i que en forma d'interviu pública «La Veu de Catalunya» d'ahir:

—....?

—L'acord del darrer Consell de ministres aprovat per Decret les reformes presentades pel senyor La Cierva, entranya, al meu entendre, immensa gravetat, notant per l'acord en sí, com per les circumstancies, del moment i per la forma que l'acord ha estat adoptat.

La situació creada és dificilíssima, si no s'hi posa prompte remei i no es restableix la normalitat en les altures, plorarem tots les fondíssimes malvestats que ràpidament produirà el mal exemple donat des del Poder.

—....?

—Jo reconec el desprestigi en que viu el régime parlamentari a Espanya. Nosaltres l'hem proclamat mil voltes, però amb el propòsit de posar-hi terme, perquè tenim la convicció de que sols creant en la realitat el poder parlamentari previst en la nostra Constitució, la vida política espanyola entrará en camins de salut i de normalitat. A això aná encaminada la nostra campanya perquè es fessin unes eleccions sinceres; a això van encaminats alguns dels acords de l'Assemblea de Parlamentaris reclamant que en la pròpia Constitució s'estableixin les garanties necessàries perquè els seus preceptes fonamentals siguin respectats.

—L'acord del darrer Consell de ministres és un enorme salt enrera. Significa que un Govern, creat amb la finalitat cabdal de presidir la formació d'un Parlament revestit del màxim prestigi, en plena formació d'aquest Parlament, i abans de que comenci a funcionar, decreta la

seva deshonra i proclama la seva incapacitat per a complir el més elemental dels seus deures: donar a l'exèrcit la interior satisfacció per a posar terme a la fondíssima crisi constitucional oberta el dia primer de juny.

—....?

No; que no es parli de precedents que no tenen paritat amb el cas actual, ni es busqui en faltes que ens han portat a la situació present una excusa per a mantenir-la i acceptuar-la per un Govern que s'havia creat per a posar-hi terme.

No; no es corregeixen incapacitats tradicionals del régime parlamentari decretant la incapacitat d'un Parlament abans de començar a funcionar. El camí a seguir, i que s'havia anunciat que s'anava a seguir, era precisament tot el contrari.

Jo admeto el possible fracàs de l'intent de renovació iniciat en la crisi del 30 d'octubre. Jo admeto la possibilitat de què el nou Parlament doni un exemple d'igual esterilitat, de la mateixa impotència, que han donat els altres Parlaments, i fins admeto que, davant de aquest possible exemple d'incapacitat del Parlament, els moments excepcionals que vivim i el suprem interès del país puguin aconsellar el cop d'Estat i la dictadura. Però, fer-se ço que s'ha fet, que produeix tot el desgavell del cop d'Estat i de la dictadura, sense tenir-ne la seva possible eficàcia i que no té altre resultat que tancar el camí normal de la restauració de la salut en la nostra vida pública, ho reputaria un crim, si no ho considerés una insensatesa.

—....?

—Sí; hi ha un aspecte en l'acord del darrer Consell que augmenta considerablement la seva gravetat perturbadora. Per la forma sobtada i violenta com el ministre de la

Guerra va arrencar l'acord del Consell de ministres, s'ha donat al país la sensació de què ni el ministre, ni el Govern, actuaren amb llibertat, sinó sota una威嚇 (minacció) de l'exèrcit. I la idea aquesta, al penetrar en les consciències, hi produirà una acció corrosiva i disolvent de conseqüències incalculables. I jo crec que és un deure apremiant del ministre de la Guerra, del Govern, de l'Exèrcit, i de tots els homes polítics, atacar i desmentir vigorosament aquest supòsit, demostrant, fins a l'evidència, la seva falsitat.

No pot ser que l'exèrcit, que ataca el vell sistema del torn dels partits com a causant de la incapacitat del régime parlamentari; que l'exèrcit, que volgué un Govern de concentració per a fer unes Corts, autèntica representació de la voluntat del país, amb tota l'autoritat necessària per afrontar i resoldre els grans problemes de la vida colectiva espanyola, entre els quals, la vigorització de l'exèrcit ocupa un lloc preeminent, no pot ser, dic, que aquest exèrcit hagi exigit la degradació del Parlament, fent decretar la seva incapacitat per a ser ell —l'únic que pot i deu fer-ho— qui doni satisfacció a les justes reclamacions del propi exèrcit.

Que l'exèrcit vulgui que es doni al braç militar l'eficàcia que justifica la seva existència, dotant-lo del material i de l'estructura d'un exèrcit a la moderna; que vulgui que es posi terme al favoritisme, a la discontinuitat, a la veritable anarquia que sempre ha presidit en la seva direcció; que vulgui que es millonari la seva situació material perquè pugui servir al país amb la dignitat que és substancial en el seu ministeri, i que no vulgui que aquests desigs seus siguin aprofitats una vegada més per a dirimir miserables baralles de partit, i està molt bé!

Que l'exèrcit estigui disposat, en cas de repetir-se els vells bizantinismes i les eternes dilatòries, a

fer sentir el pes de la seva força als que no s'apiguen complir el seu deure... ¡ho comprenç perfectament!

Però que *quinze dies* abans d'obrir-se les Corts, l'exèrcit exigeixi que es promulguin per Decret, faltant-se a totes les lleis, unes reformes que no han de entrar en vigor fins *quatre mesos* després de l'obertura del Parlament, i que la seva aprovació per Decret no té altra finalitat que fer apareixer com a fruit d'una imposició de classes ço que ha d'ésser doble i expontània acció del Parlament... ¡No; això no pot ésser que ho hagi volgut, ni pensat, ni exigit, l'exèrcit espanyol! ¡Pobre Espanya si fos aquest l'estat d'esperit de l'exèrcit!

(Aquesta edició de «La Veu» ha estat passada per la censura).

—....?

—Crec que la caiguda del Govern és sanció insuficient i reparació incompleta del dany causat.

Si el nou Parlament no vol presentar-se com a mereixedor de l'estigma que el Govern ha llençat damunt d'ell, té el deure, en les seves primeres sessions, de resoldre integralment el problema militar i, conjuntament, de fer efectiva, per primera vegada, la responsabilitat dels ministres, en la forma estableta per la Constitució.

En Sánchez de Toca

Una nota contundent : La solució que s'imposa : Les Junes de Defensa

Més interès que la mateixa declaració oficial de la crisi que havia de fer En García Prieto al sortir de sa visita al rei, despertava l'actitud d'En Sánchez de Toca després de la famosa nota d'En La Cierva.

L'ex-president del Senat, seré i imperturbable, donà la següent contestació a En La Cierva als periodistes que acudiren al seu domicili:

«El amanecer de hoy ha sido verdaderamente para mí de estupendas sorpresas.

Lo primero que cayó ante mi

vista, al recoger el paquete de la Prensa de la mañana, fué un frontispicio de grandes titulares diciendo: «El ministro de la Guerra amenaza a un ex presidente del Senado en nombre del Ejército».

Acudí al instante a conocer el texto auténtico: Su lectura me dejó bajo la impresión de un caso y procedimiento sin par.

Si no resplandece en el documento la sustancia militar, en cambio quedará como pieza memorable de asimilación del espíritu faccioso obsesionado en un ministro de la Guerra.

Todo, en él, revela un estado de ánimo de un dictador al dictado.

En ningún sentido es admisible, como papel a utilizar para servicio alguno, y más singularmente en el momento político actual.

Experimenté, sin embargo, como una sensación inmediata o impresión de que por mi parte no correspondía otra respuesta que la del Parlamento.

Ello me ratificaba, además, en el acierto de la decisión que tenía tomada en punto a no añadir ya palabra más a lo que consigné en mi último artículo en «El Liberal». Así, ayer, me negué sistemáticamente a toda intervención. Entendía haber dicho lo bastante sobre este asunto durante el interregno parlamentario, y que a todo evento me sería suficiente remitirme a lo escrito.

Y me pareció que este novísimo documento resultaba testimonio de que ninguno, la previsión por mi consignada en escrito del último mes de enero, advirtiendo que debe procurarse ante todo no llegar a una de esas exaltaciones del furor de la discordia que resulta al punto máximo de su gravedad y peligro para el Estado, cuando quienes mandan han perdido la serenidad, a la par que quienes deben obedecer perdieron los respetos.

Dió, además, la felicísima coincidencia de que esto se consigna en el último artículo de la serie que

hoy publica la revista «El Financiero», bajo el epígrafe «Lo que el nuevo Parlamento debe descartar».

Este capítulo, escrito en 26 de enero, resulta, además, providencialmente, la más adecuada respuesta a la nota oficiosa que anoche el ministro de la Guerra, a espaldas del presidente del Consejo, repartió profusamente a la Prensa.

Pasando luego a recorrer los estados del espíritu público que sobre el suceso refleja la Prensa de la mañana, creo que toda ella, con singular mayoría, coincide en estas mismas apreciaciones.

Me atengo a lo que la Prensa conteste.

Respecto a todo lo demás, básteme decir que temo a Dios, y en el servicio del interés patrio no temo otra cosa en el mundo.—Joaquin Sánchez de Toca.»

De les derivacions i solucions de la crisi, el senyor Sánchez de Toca creu que deu ser el partit liberal qui s'encarregui del Poder.

Insisteix en la necessitat de que es disolguin les Junes de Defensa militars i civils.

El no fer-ho ens portaria a un vessament tant perjudicial, que no sols els partits, sino també el règim, sufririen unes sacudides perillosíssimes.

Ni considera iniciació renovadora lo del primer de juny, ni creu que hagi passat d'una corrent oculada d'aigües sortides de mare.

Això me recorda—ha afegit—la famosa època en que ocorregué la mort de Frederic el Gran de Prússia, i aquí, si ens descuidem, tindrem un Jena.

Les consultes de la Corona

Els senyors comte de Romanones, Dato i La Cierva, han acudit al Palau cridats pel rei per a consultar-los apropiatament de la solució que deu donar-se a la crisi ministerial.

El senyor Dato, al sortir del Palau, digué als periodistes:

El rei m'ha exposat la situació.

Jo en resum li he aconsellat que continúi el marqués d'Alhucemas amb son Govern, modificant-lo, però conservant la constitució que des d'un principi tingué. Hi ha eleccions fites, amb lo qual constueix un deure per a aquest Govern acudir al Parlament, rebent allí les orientacions dels homes polítics per a procedir a ulteriors solucions.

He afegit que el partit conservador apoia a tot Govern que compiti amb la confiança de la Corona. Este apoi serà sense formar part del Govern, perque nosaltres tenim acreditat amb els nostres actes que per al bon funcionament del régime és necessari que existeixin grans partits i que pel nombre de diputats que ha obtingut en les eleccions el partit conservador, constituiríem en les Cambres la oposició de S. M. I tractant-se del partit conservador està de més el dir que aquesta oposició serà moderada, inspirant-se sempre en facilitar la labor dels Gòverns.

En La Cierva, al sortir de la consulta, digué:

Poc tinc que dir, puix com que soc ministre, enc que dimissionari, no puc dir res. No m'atreveixo a parlar; una vegada que ho he fet, ja veuen quina se'n ha armat. Tinc verdader pànic. He exposat al rei les opinions que ja coneixia.

El comte de Romanones manifestà que ha recordat al rei quelcom de lo que li digué en la última consulta quan se formà aquest Govern, perque encara que allavors se cregué difícil que fos ministre el senyor La Cierva, ho fou fàcilment, pero amb la dificultat que s'ha presentat ara també serà difícil que deixi de ser ho.

La realitat ens diu que és difícil que deixi En La Cierva d'ésser ministre i més difícil encara que deixi de ser En García Prieto president.

Aquí está tota la crisi, i jo tenia que aconsellar al rei que el gabinet que es formi deu donar a l'opi-

nió l'impressió de ser un Govern durable, que s'ha de presentar a les Corts dintre de vuit dies i que deu tindre detrás d'ell una majoria, enc que sigui formada per elements heterogenis, per a que compti amb la confiança del rei i de les Corts.

La solució de la crisi deu derivar-se a eixes dificultats d'allavors i a aquestes necessitats d'ara.

El comte de Romanones no donarà ministres a un Govern en el que hi figurin conservadors.

Els senyors Alba, Maura i Cambó han estat també cridats a consulta. Els dos primers han donat la referència per escrit.

El senyor Alba, es lamentà davant del rei de la perllongada clausura de les Corts. Li ha aconsellat la formació d'un Govern francament orientat vers les grans realitats nacionals. Creu que el senyor García Prieto té el deure ineludible de prestar el seu nom per a la formació d'un Govern amb aital d'arribar al banc blau i que el Parlament orienti a la Corona.

La nota d'En Maura, embullada com totes les seves. Ha recordat al rei la seva nota del 28 d'octubre, sintetitzada en aquest dilema: o es comença a obtenir les necessaries obediencies, o s'encarega el poder amb totes ses responsabilitats als qui no deixen governar.

El senyor Cambó ha manifestat lo següent:

He dit a S. M. que reconeixent que la solució és que es presenti a les Corts el mateix Govern que presidi sa formació, veig en això el perill de que en el cas, que estimo probable, de que el Parlament dongi un vot de censura al Govern per haver aprovat per decret les reformes militars, podrà semblar que aquest vot del Parlament no fos contra el Govern, sino contra les aspiracions llegítimes de l'exèrcit, creant amb ell una situació greu i ditícil, que, al meu entendre, el Govern que ha aprovat les reformes militars per decret no pot viure en aquestes Corts, i la seva duració

seria brevíssima, per lo que considero que seria preferible anar a la creació d'un Govern que pugués conviure amb aquestes Corts; i que al meu entendre, aquest Govern deuria presidir lo el senyor Maura, però no formant un Govern de partit, ni atenent precisament en sa formació a buscar representacions de grups parlamentaris, sino buscant persones que donessin l'impressió de màxima aptitud per al desempeny de les carteres que se'ls confiessin.

Entenent que aquest Govern podrà conviure amb les Corts que s'estan formant, per lo menys per a la resolució dels problemes vitals d'interès general, en els quals no hi caben ambicions de partit.

En quant a les reformes militars, considero que aquest Govern deuria derogar el decret que les aprova, convertint-lo en un projecte de llei, que en primer lloc se sotsmetria a la deliberació i aprovació de les Corts.

Aquesta ha sigut la meya opinió.

Les reformes militars, firmades

El senyor La Cierva, al sortir de Palau, digué als periodistes:

—Vinc de sotsmetre a la firma del rei, un decret que faltava a les reformes militars, referent a les plantilles.

El rei m'ha comunicat l'encàrrec que ha fet al senyor García Prieto, havent-li contestat que per a mi no hi ha dificultat i jo continuare amb molt gust en el Govern que presideix el senyor García Prieto, amb mos companys, de quins no tinc més que motius d'agraiment per l'acte patriòtic que realitzaren en l'últim Consell aprovant les reformes militars.

Nou cridament

El comte de Romanones ha sigut cridat novament a Palau. En el Congrés s'affirma que és per a convence'l de que dongi ministres a un gabinet presidit pel senyor García Prieto.

De l'Ajuntament

Sessió d'ans d'ahir

Presideix el senyor Sardà, i hi assisteixen els regidors senyors López, Segimon, Abelló, Simó (Jaume), Barbé, Giró, Figueres, Tricaz, Bosch, Aguadé, Virgili, Pallejà, López i Salvat.

Lectura de l'acta de la sessió anterior. Aprovada.

Comunicació del senyor coronel comandant militar d'aquesta plaça invitant a l'Ajuntament a l'acte de la jura de l'estandart, que tindrà lloc el pròxim diumenge, a les 10 en la plaça dels Quartels. S'acorda que hi assisteixin els regidors que vulguin.

Comunicacions de la Reial Congregació de la Puríssima Sang sol·licitant una subvenció de 80 pessetes per a sufragar els gastos de la funció de l'Agonía i invitant a la Corporació a la professió del Sant Enterró. A proposta del senyor Pallejà s'acorda denegar la subvenció donat l'estat precari de l'hisenda comunal.

S'aproven uns dictamens de la Comissió de Cementiris proposant els següents traspasses de propietat de les sepultures següents:

La de 1.ª classe núm. 30, costat Nord a favor de don Josep Miserachs Salvat.

La de 3.ª classe núm. 43 mansana Ll a donya María Bages Figueras.

La de 3.ª classe núm. 63 mansana K a donya Francisca Pamies Catalá.

La de 3.ª classe núm. 88 andén Noroest a don Joan Puig Alguer.

La de 4.ª classe núm. 154 mansana G. a don Ramón Viladesau Guillemat.

Dictamen de la Comissió de Foment proposant se concedeixi permís a don Pere Monné Llop per a reparar una casa de la plaça de la Sang amb fassana carreró del mateix nom. Aprovat.

Dictamen de la Comissió d'Hi-

senda, quedà sobre la taula en la sessió anterior, sobre fiança oferta pel dipositiari municipal.

Se promou una discussió que resenyarem en el proper nombre, així com el restant de la sessió.

S'aprovà la distribució de fondos per a satisfer les obligacions municipals per al corrent mes, i els comptes presentats.

Contra l'estat de guerra a Barcelona

L'anormalitat de Barcelona, la clausura de centres, la impossibilitat en que es troben els sindicats obrers de desenrotllar normalment la seva vida, ha creat un estat d'indignació, una nirviositat entre la classe obrera de la ciutat comtal; nirviositat i indignació que no poden manifestar allí, pel rigor del règim a què està subjecta Barcelona, els obrers barcelonins aniran arreu de Catalunya a escampar sa protesta contra la persistència d'un estat de guerra, que sembla no té altre objectiu que l'ofegar la vida de quelcom que per a tots els obrers és d'interès suprem: la vida, l'actuació dels sindicats.

Avui diumenge a Lleida, a Tarragona i en aquesta ciutat, el Comitè de la Federació local de Barcelona celebrarà actes públics per a exposar ben alt i ben enèrgicament els fets realitzats a Barcelona contra els sindicats i contra els obrers militants, que per les seves idees d'emancipació econòmica, són atropellats per la classe patronal que s'aprofita contra els obrers de l'anormalitat.

Cal, doncs, que els obrers de Reus responguin a la protesta que comencen els seus companys de Barcelona.

Avui, a les onze del matí, tindrà lloc en la Casa del Poble un gran miting en el que hi parlaran tres obrers i una obrera de Barcelona i variis de Reus. Aquest miting serà,

segons sembla, el primer acte de la campanya que pensa portar a cap amb el citat fi la Federació local de Barcelona.

SECCIÓ OFICIAL

Banda LA PALMA

AVIS

La Junta de Govern d'aquesta Banda, posa a coneixement de sa nombrosa clientela i del públic en general, que havent-se retirat de la mateixa el director don Josep Camprubí; des d'aquesta fetxa en endavant poden dirigir-se per a les contractes al «Café Fortuny», Plaça de Prim, o al carrer de Sant Joan, 20, Esparteria. Reus 7 de Març 1918.—La Junta.

Institu Pere Mata

S'avisa als senyors suscriptors de les Accions de la Quarta emissió d'aquesta Societat que, durant els dies del 2 al 13 del pròxim mes d'Abril, deurà fer-se efectiu en el Banc de Reus de Descomptes i Préstams l'últim dividendo passiu que serà del 25 per 100, del valor nominal de les Accions suscrits; o sigui 125 pessetes per cada acció.

Reus 1 de Març de 1918.—P. A. del C. d'A.—L'Administrador, Nicolau Gausset.

***

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 9 FEBRER

NAIXEMENTS

Joan Ferré Salesas.—Enric Marzo Casas.—Maria Rofes Saumell.

DEFUNCIONS

Marian Ramon Marca, 67 anys, plaça de Catalunya, 2.—Francisco Llauradó Monné, 53 anys, Raona, 31.—Antoni Ferré Agustí, 64 anys, Galanes, 8.—Antoni Vernet Trill, 79 anys, Sant Joan, 5.—Rosa Rebull Aragonés, 73 anys, Germanetes dels pobres.—Teresa Domech Gispert, 75 anys, Barceloneta, 1.—Teresa Nogués Gras, 52 anys, Sol i Ortega, 11.

MATRIMONIS

Josep Bonet Gironés amb Rai-monda Poblet Civit,

Informació

Ha deixat d'existir a Barcelona on residia la virtuosa senyora Esperança Feixa Martí, esposa del farmacèutic doctor Josep Martí Ribé i germana del nostre distingit amic l'Administrador del Gas Reusense en Pere Freixa, a quins se nyors, a l'igual que la demés família, fem avinent l'expressió de nostre més sentit condol.

Aquesta tarda, com de costum en els dies festius, hi haurà ball en el F. R. N.

En el Teatre Fortuny avui la companyia Granieri-Marchetti hi donarà dues extraordinaries funcions, el programa de les quals publiquem a la secció d'espectacles.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Cuidem de la agregació de noves fulles de Cupons als Bonos de la Reforma de l'Ajuntament de Barcelona i obligacions de 1. c. França 2 144 emissió 1878.

L'esposa de nostre volgut amic l'Albert Romero, ha deslliurat amb tota felicitat una robusta i xamosa nena.

Rebin els aludits esposos nostra enhorabona.

Teatre Centre de Lectura

AVUI NIT

Notable aconteixement

LA DAMA DE LAS CAMELIAS

Extraordinari èxit de la Companyia.

La R. O. circular del ministeri de la Guerra que sobre els refugiats ha publicat la «Gaceta» disposa çò que segueix:

CHAMPAÑA LUMEN
EL MEJOR DE PRODUCCIÓN NACIONAL
GRANDES ÉXITOS
MARCA DE BODEGAS BILBAINAS
VINOS FINOS DE RIOJA ...
COÑAC "FARO"

1. Que els Ajuntaments no estan obligats a estendre les filiacions dels refugiats no agafats ni presents davant les comissions mixtes.

2. Que una vegada efectuada la comparecencia dels mateixos i resolta definitivament llur classificació, si resulta procedent el seu ingress en caixa, les comissions mixtes han d'interessar de les corporacions municipals les dites filiacions en vista dels antecedents aportats i del resultat de l'expedient a que es refereixen els articles 252 i 260 del Reglament.

Com pot veure's a la secció d'espectacles, avui la companyia de declamació que dirigeix En Rafael Masip celebrarà funció tarda i nit en el teatre del Centre de Lectura.

FA FALTA JOVE
amb bones referències per a subagent d'important Companyia de Segurs. Bones condicions.

Dirigir-se a Plaça de Catalunya, 5, tercer, segona.

Nostre volgut amic l'Anton Fuster Valldeperas, ens ha remès un exemplar del seu monòleg que acaba d'editar, «La bruixa».

Mercés.

Com de costum, avui a la Sala Reus s'hi celebraran escullides sessions de cine. El programa estarà compost de les darreres novetats produïdes per les cases constructores.

De l'agrupació humorística «Colla del Xup!» hem rebut un Remitit, que no publiquem en la present edició per manca d'espai. Ho farem en la pròxima.

En les acostumades sessions de cine i varietats que se celebraran avui al Kursaal, alternaran amb un escullit programa de pel·lícules les simpàtiques ballarines i duettistes a transformació «Germanes Campos».

La febra dels negocis, l'excés de les passions i lluites socials, desgasten l'organisme i engendren la debilitat de totes les funcions. La víctima d'aquests estragos sent una vellesa prematura, dolor de cap, pesadilles i la falta d'apetit.

Eixa debilitat, desequilibri nerviós i enervament se cura radicalment als quinze dies, usant el Xarop d'Hipofosfits Salut. — Unic aprovat, per la Real Academia de Medicina. 28 anys de creixents èxits. Al comprar el frasc deuen fixar-se si amb tinta roja se llegeix «Hipofóstitos Salud».

ESPECTACLES

Teatre Fortuny (EMPRESA GURGUI)

Gran Companyia italiana d'òpera i opereta còmica GRANIERI-MARCHETTI

Grans funcions per a avui:

Tarda, a dos quarts de sis.—Les operetes «El cabio Susine» i «Molinos de viento».

Nit, a dos quarts de deu.—L'opereta en tres actes «EVA».

Demà dilluns, l'opereta en 3 actes «Los Millones de Mis Mabel».

Centre de Lectura.-Teatre

GRAN COMPANYIA COMIC-DRAMATICA dirigida pel genial primer actor RAFEL MASIP

Grans funcions per a avui:

Tarda, el drama en 3 actes, de don Josep Echegaray, «Amor salvaje».

Nit, 5.ª d'abonament.—«La Dama de las Camelias».

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui. Exit de les ballarines i duettistes «Germanes Campos».

Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

IMP. SANJUÁN - REUS

Sense aquesta marca

'aparell NO és un Gramofon
— CÀTALOGS GRATIS —

Companyia del Gramófon-S. A. ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÁ** Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral.-REUS

Dipòsit de Rellotgeria.-Rellotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 p.

Juli Sanz Blanco

AGENT DE NEGOCIS MATRICULAT
Ex-Substitut del Registre de la Propietat

Gestió ràpida d'assumptes jurídics administratius.—Presentació de documents en els Registres de la Propietat i Oficines liquidadores de drets reials.—Examen de finques i censals en dits Registres.—Col·locació de capitals amb hipoteca.—Redempció de censos de l'Estat.—Cobro de crèdits.—Pago de contribucions.—Administració de finques.—Tramitació de tota classe de documents en les Oficines públiques i organismes oficials, & Despatx: Carrer Sant Joan, 2, 2.º, 2.ª.-REUS

Farmacia SUAZO

(Abans Central)

Medicaments químicament purs
Aigües miner-medicinals
Específics de totes classes

VACUNA SUIÇA "SUEROS"

Arraval Alt de Jesús, 46 (Tel. 141).-REUS

La Activa

Agència de Reclamacions a les Companyies Ferroviaries
A CÀREC DE

Vicens Martí i Balsells
(EX-FERROVIARI)

Despatx: Carniceries Velles, 2, 1.ª esq., 2ra i carrer la Mar, 2
Xocolateria "LA MUNDIAL". Teléfon núm. 339

Informes afectes al servei ferroviari. Legislació Comercial de ferrocarrils. Llei de Policia. Reclamacions per retrassaments, faltes totals i parciais, errors en la aplicació de ports, etc., etc.—Excel·lents condicions i facilitats al comerç i petites industries.—Admeto abonnats: Quotes a 2'50 i 10 Ptes. mensuals.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic
del Doctor **A. FRÍAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33.—REUS

Dolors Lambert de Vivó

CIRURGIANA

ESPECIALISTA EN ENFERMETATS DELS PEUS
Diplomada en Instituts de bellesa i higiene de París i Buenos Aires

CALLISTA, MASSATGISTA, MANICURA

S'admeten alumnes per a MANICURA
i MASSATGE FACIAL

Arraval baix de Jesús, 12, segon.—REUS

Els cafès GIL

SON: Els de més fortalesa.
SON: Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-REUS

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASA-MA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre tons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes;

UN PAQUET SOL 10 CÉNTIMS

El Reconstituient millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria grisa, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir el débil i vigoritzar a l'ímpot.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agnès, n.º 80 - REUS

JOSEP SOLE

RECAUDER DE REUS À BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gracia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hospitalet), 22, Cordereria
Arraval Santa Agnès, 5

TINTORERIA de

Manuel Gibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverossímils

La casa millor assortida
en trajes per a nens

Portal de Jesús, 1. — **REUS**

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LE-
GIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent. de 11 a 12 i de 16 a 18

Feixos i feixines

Se'n compren en
«LA CONSTRUCTORA» S. A.
Carretera d'Alcolea. Camí del
Forn del Raig.

SERVICIO D'AUTOS I CARRUATGES
DE MONTROIG A REUS I VICEVERSA

SORTIDES

AUTOMOVILS	CARRUATGES
MONTRIOIG	REUS
(Sospés el servei fins a nova ordre)	A les 8 A les 4

PUNTS DE PARADA:

A Montroig, Casa Sabaté.
A Montbrió, Café de la Plaça.
A Reus, Carrer de Sant Joan,
Guarnicioneria den Baldrich.

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

Taller de Gerralleria d'obres JOAN ADSERA CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. — **REUS**

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagà, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4. — **REUS**

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 — **REUS**